Heimskringla.

VI. ár. Nr. 8. | Winnipeg, Man., Canada, 17. Februar 1892. | Tölubl. 271.

G. W. GIRDLESTONE,

FIRE AND MARINE INSURANCE. STOFNSETT 1779.

Guardian of England, Höfuðstóll.....$37,000,000
City of London, London, Eng., höfuðstóll..$10,000,000
North-west Fire Insurance Co., höfuðstóll..$ 500,000
Insurance Co. of N. Amer., Philadelphia, U.S. $ 8,700,000

ADAL-UMBOD FYRIR MANITOBA, NORTH-WEST TERRITORY OC BRITISH COLUMBIA.

SKRIFSTOFA 375 OC 377 MAIN STREET, - - - WINNIPEC.

FRJETTIR.

UTLÖND.

Ofan á hungursneyðina í norðaustur hjeruðum Rússlands, bætist óvanalegt grimmdar veður, segja fregnir þaðan. Í Penga hjeraðinu er kuldinn svo mikill að fuglar hafa dottið til jarðar dauðir, en fólk liggur frosið til dauðs meðfram brautunum. Hungursneyðin er þar svo mikil að flestum hrossum hefur verið slátrað og gjafafje, sem borist hefur til höfuðstaðar hjeraðsins verður, sakir hestaleysis, ekki flutt fyrr en seint og síðar meir út um byggðirnar. Í þeim bæ og umhverfis hann, eru 18,000 manns, sem eingöngu lifa á gjafafje. Auk hungurneyðarinnar geysar þar taugaveiki og aðrir mannskæðir sjúkdómar er svipta fólk lík í hrönnum.

Stjórnarráðsbylting liggu. við borð á Grikklandi. George konung ur hefur fengið áskoranir um að fara að eins og Angers í Quebec—reka ráðherran úr embætti og uppleysa þingið. Stafar það af seinlæti ráðherranna að útvega lausfje fyrir ríkið, eins og þeim var falið á hendur, og er fjármálaráðherranum borið á brýn, að hann geri það til að hjálpa frænda sínum að speculera á peninga markaðinum upp á kostnað ríkisins.

Fjórir anarkistar voru teknir af lífi í Madrid á Spáni hinn 10. þ. m., og þótti aðferðin svo hroðaleg, að nærri lá almennu upphlaupi á eptir. Aðferðin, sem viðhöfð er á Spáni, er sú, að stálkragi er spenntur um háls mannsins, en aptan á honum er skrúfa sem undin er áfram til þess hún gengur gegnum mænuna, og brýtur þá kragann manninn úr hálslíði.

Stór þing Breta var sett hinn 9. þ. m. Í ávarpinu var getið um dauða hertogans af Clarence og Avondale stjórnendaskiptin í Egyptalandi og vænlegt útlit þar, og um samkomulag við Bandaríkin um meðhöndlun Behringssunds þrætunnar. Þá var og skýrt frá því, er allir vissu áður, að stjórnin mundi leggja fyrir þingið frumvarp til laga um stofnun hjeraðs eða sveitarstjórna á Írlandi í líku formi og nú ætti sjer stað á Englandi, og annað frumvarp um að auka og efla almenna uppfræðslu á Írlandi.

Írsku flokkarnir á þingi eru, og hafa verið um hálfsmánaðartíma, að þreyta við að gleyma fornum fjandskap, þar sem Parnell er nú ekki lengur til að jagast um, og sameina sig undir eins manns stjórn. Það sem einkum stendur fyrir er, að finna þann leiðtoga, er báðir flokkar vilja fylgja. Parnellítar segja ómögulegt að vinna með McCarthy ítum á meðan Tim Healy er þar framarlega í fylkingu, því hans orðum og gerðum geti þeir ekki gleymt. Healy hefur nú kunngert að hann sje fús til að ganga úr leik, jafnvel að öllu leyti, ef þá geti gengið saman.

Skipsfarmur af Suður-Afríku aldinum var seldur í London í vikunni er leið. Er það í fyrsta skipti í sögunni að þar hafa fengist ný aldini á þessum tíma árs, enda var handagangur í öskjunni. Þar seldist t. d. tylft af peaches á $20! Er nú vænt eptir einum skipfarminum á fætur öðrum frá Góðrarvonarhöfða. er fyrsta tilraunin tókst svona vel.

Vilhjálmur Þýzkalands keisari bjó sjer til marga fjendur nú nýlega. Háttstandandi maður, Lamburg Stirum greifi, ritaði grein í blaðandvíga fyrirhuguðum verzlunar samningum stjórnarinnar. Fyrir þetta tiltæki svipti Vilhjálmur hann embættinu, heiðurstitlum öllum og eptirlaunun um.

Bandarikin.

Vatnsvega bætur. Sú nefnd þjóðþings er meðhöndlar þessi mál, lagði álit sitt því máli viðvíkjandi fyrir þingið 8. þ. m., og fjekk það góðar undirtektir í neðri deildinni. En nefndaráliið var í þá átt, að þingið biðji forseta að semja við Canadastjórn um bráða aðgerð á Wellandskurðinum og skurðunum meðfram Lawrence-fljóti svo að vatnsdýpið í þeim verði jafnmikið og í þeim skurðum og í þeim stöðum, sem Bandaríkjastjórn hefur gert umbætur, og ætlar að gera, á stórvötnunum innan sinna landamæra. Álitið sýnir fram á, að það ætti að vera áhugamál beggja stjórna, að vinna í einingu að því, að "Lawrence leiðin" frá stórvötnunum til sjávar, sje gerð svo greið og góð, að haffær skip geti farið þar um með farm sinn fram og aptur. Sýnir fram á að engin sönnun sje fyrir því, að tiltækilegt sje að mynda stórskipaleið frá stórvötnunum, eptir Erie skurði og Hudsonfljóti, til New York, og þó svo væri, þá væri kostnaðurinn nærri ókleifur og verkið stæði yfir mörg ár, en að "Lawrence-leiðin" frá stórvötnunum til Montreal, sje hinn náttúrlegi, verzlunarfarvegur fyrir allan miðhlut landsins, og þar sem Canadastjórn hafi nú þegar gert svo stór miklar umbætur á þeirri leið, þá útheimtist ekki nema tiltölulega lítil fjárupphæð til að fullgera verkið Nefndin sýnir fram á, að nú gefist og ágætt tækifæri að tala um þetta, þar sem sendimenn Canada-stjórnar sjeu í Washington, til að semja um nánari verzlunarsamning.—Þetta mál fær góðar undirtektir nærri allstaðar.

Fyrir rúmri viku auglýsti Blaine utanríkisstjóri, að hann, væri ekki á boðstólum til að sækja um for setaembættið í haust er kemur. Þessi fregn var rothögg fyrir vonir alls fjöldans í repúblíka flokkinum. Telja nú sumir demókrötum vísann sigur inn, en aðrir segja að Blaine muni fást eptir sem áður. ef repúblíkastefnan í Minneapolis í vor kemur sjer saman um að kjósa hann og engan annan. Fáir virðast hafa trú á því, að Harrison verði endurkosinn.

Fregn frá Washington dags. 13. þ. m., segir litlar líkur til að saman gangi með sendimönnum Canadastjórnar og ráðherrum Bandaríkja, áhrærandi rýmri verzlunarsamninga. Segir fregn þessi, að þingmenn, all flestir, líti þannig á málið, að vilji Canadamenn hafa hag af verzlunarafli Bandaríkja, þá skuli þeir ganga í ríkjasambandið, því eins og standi hafi Canada ekki nóg að bjóða.

Í Washington er talað að John Wanamaker, póstmálastjóri, sje um það að segja af sjer, og að hann eigi að fara til Parisar og taka viðembætti Whitelaw Reids, en að James S. Clarkson verði póstmálastjóri í stað Wanamakers.

Iðnaðarsýningarskálanum stóra í Minneapolis, á að umhverfa í fundarsali, er taki 11—12,000 manns, fyrir repúblíka-fundinn í vor. Formenn repúblíka sendu byggingafræðinginn nafnkunna, David Adler í Chicago, upp þangað nýlega til að skoða fundarsalinn og lízt honum svo á að hann verði sá bezti er repúblíkar hafa nokkurn tíma haft.

Skattur Great Northern-fjelagsins í Minnesota nam $145,487,80 á síðastl. ári.

Ritstjórafjelagið í Minnesota hafði 26. ársfund sinn í St. Paul í vikunni er leið.

Í Minnesota voru gefin út 2,488 borgarabrjef á síðastl. ári.

CANADA.

Fregnir frá Ottawa segja að á skólalands uppboðs þingunum, sem staðið hafa yfir á ýmsum stöðum í Manitoba um síðastl. mánaðartíma, hafi verið seldar 53,028 ekrur af skólalandi fyrir $421,486, eða $7,95 fyrir hverja ekru að meðaltali. Hæzta meðal verðið fjekkst á uppboðinu í Gienboro, en það var $9,32 fyrir ekruna. Fregnin segir að einungis bændur hafi keypt landið.

Ný-útkomnar skýrslur segja viðskipta upphæð Canada við útlönd á síðastl. ári, samtals $218,384,934—að heita má sama upphæðin og í fyrra. Verðhæð útflutta varningsins var $98,417,296—rúmlega $1½ milj. meira en í fyrra, og verðhæð aðfluttavarningsins $119,968,638—rúmlega 1¾ milj. minna en í fyrra.—Skýrslan sýnir að meðalhæð tollsins á aðflutta varningunum var $20,06 á $100,00 virði—í fyrra var meðal-hæðin $21, 21, og í hittedfyrra $21,65 á $100,00 virði.

Ontario-fylkisþingið var sett 11. þ. m.

Nýlátinn er í Ottawa James McLaren, forseti Ottawa bankans, 74 ára gamall. Hann lætur eptir sig eignir $5—6 milj. virði, er skiptast milli 7 barna, og kemur góður skerfur af þeim til Winnipeg, þar önnur dóttir McLarens er gipt F. W. Alloway.

Sendimenn Canadastjórnar, Thompson, Foster og Bowell, til Washington, sem áttu að semja við Blaine og hans fjelaga um nánari verzlunarsamninga, komu heim aptur til Ottawa 16. þ. m. Þegar þetta var ritað hefur ekki heyrst um erindislokin.

Hveitiuppskeran í Manitoba síðastl. ár var 23,191,599 bush.; verður það til jafnaðar rúm 25 bush. af ekrunni. Háfrar 14,762,605; til jafnaðar 48 bush. af ekru hverri. Grjón, 3,197,876, rúmlega 35 bush. af ekrunni.—Afgangur af þessum þremur tegundum til útflutnings um 26,000,000 bush. alls.

FRJETTA-KAFLAR

úr

BYGGDUM ISLENDINGA.

NÝJA ÍSLANDI, 8. febr. 1890.

Fóstudaginn 5. þ. m. var haldinn sveitarráðsfundur að Engimýri við Íslendingafljót, er það ekki sjerstaklega sögulegt, að öðru leyti en því, að þar hefur ekki verið haldin neinn safnaðarráðsfundur í næstl. 2 ár.

Fundurinn stóð 2 daga; á laugardaginn frestaði sveitarráðið fundi sínum frá kl. 12 á hádegi til kl. 7 e. m., til þess að gefa mönnum tækifæri til að koma saman á almennan fund. að hafa umræður um almenn málefni sjerstaklega brúarbyggingunna yfir fljótið.—Brúargerð sú er þannig til orðin, að eptir beiðni sveitarráðsins, með ályktun og þriggja manna sendinefnd í febrúar fyrra ár til fylkisstjórnarinnar um fjárstyrk til þjóðvegarins, þá veitti fylkisstjórnin $3000 til umbóta á aðalvegi nýlendunnar, og sendi Mr. McDonell í ágústmán. næstl. sumar, að gera ráðstöfun á framkvæmdum á verklegu, skyldi hann leita ráða sveitarráðsins um úthlutun fjárins í hinum ýmsu pörtum nýlendunnar og var því haldinn aukasveitarráðsfundur um það 5. ágúst. Á þeim fundi mætti hr. Thorv. Thorarinsson frá Íslendingafljóti sem sendimaður Fljótsbúa, að biðja sveitarráðið að mæla með, að $2000 af vegapening unum væru veittir til brúarbyggingar yfir fljótið, þar Mr. McDonell hefði gefið þeim von um, að þá mundi fylkisstjórnin veita þess utan $200 til brúarbyggingarinnar; í allt $400. Áætlun Mr. McDonells um kostnað brúarinnar var $500; skyldu Fljótsbúar sjálfir leggja til það er brúin kostaði þar fram yfir.

Þessu var slegið föstu, en seinna sannaðist. að brúin mundi kosta meira, enda ákveðið að hafa hana á öðrum stað en fyrst var talað um, Lofaði þá Mr. McDonell að mæla með, að stjórnin veitti $300, en áður að eins $200.

Svo var hr. J. Júlíus settur af stjórninni umsjónarmaður yfir vegabótum í Nýja Íslandi; fjell flestum mjög vel starfsemi hr. Júlíusar, en þó fundu ýmsir ástæðu til að vera á móti honum, enda þótt þeir vissu opt ekki fyrir hvað þeir ættu að vera á móti honum; það væri bara nauðsynlegt að setja út á, og vekja óánægju almennings, þegar hann gæti það ekki sjálfur.—Svo var vegagerðinni lokið, að hr. J. Júlíus fekk hvervetna þökk og heiður fyrir frammistöðu sína, hjá almenningi, undirverkstjórum sínum, sveitarráðinu og yfirmanni sínum, Mr. McDonell, sem svo setti hr. J. Júlíus yfir brúarbygginguna yfir fljótið.

Nú stendur brúarbyggingin þannig: að búið er að byggja aðal-brúna frá austurlandinu—skammt fyrir norðan hið nýja og vandaða skólahús, Lundi-skóla-hjeraðs, sem áður hefur verið lýst í blöðunum—og yfir aðal-ál fljótsins, en að vestanverðu tekur við all-breytt sýki, sem annað tveggja verður að brúa í sama stíl að meginlandi, eða fylla upp með trjám og mold, en fjárveitingin er uppunnin.

Brúin er hið vandaðasta að öllum frágangi, bæði traust, að því sem sjeð verður, en sjerstaklega smekklega gjörð, sem vel á við, þar sem á annan veg hennar (austan) liggur bæjarstæðið Lundi, með kirkjuhúsi og skólahúsi, en hinummegin á aðra hönd höfuðbólið Grund, þar sem hr. J. Briem býr, en á hina eru Möðruvellir, eign hr. S. Jónassens í Winnipeg. Bæði þessi býli eru mjög vel hýst og annars liggur brúin í hjarta byggðarinnar og á allar hliðar elztu og beztu bændur byggðarinnar.

En nú vantaði $200—300 til að ljúka við brúna, og hvað skyldi þá til bragðs taka, var aðalefni þess almenna fundar, er jeg gat um í byrjun.

Almenningur þar við fljótið hefur enn sem komið er ekkert lagt til þessa fyrirtækis, en fáir einstakir menn all-mikið. Hr. G. Oddleifsson, meðráðamaður þeirrar deildar (Ward) stóð upp kl. 1½ e. m. og bað menn kjósa fundarstjóra og skrifara; kosning hlutu: forseti hr. J. Briem, skrifari Th. Jónsson. Á fundinum mættu milli 30 og 40 manns.

Fyrstur talaði hr. J. Júlíus og skýrði málið. Næst honum stóð upp hr. Th. Thorarinsson; var tala hans mest harmagrátur yfir því, hve lítið tillit hr. J. Júlíus hefði tekið til sín; sigli sinn eigin sjó, en algerlega gengið fram hjá ræðumanni, kvaðst mundi hafa getað styrkt fyrirtækið betur en hann hefði gert (nefnil. ekkert), ef ekki hefði verið hraparlega gengið fram hjá almenningi, fram hjá sjer. Þar næst stóð upp hr. G. Eyólfsson; ávítaði hann Mr. McDonell fyrir að breyta brúarstæðinu, og kvað hann skyldann til að borga það sem brúin væri dýrari fyrir það, eða stjórnina fyrir hans hönd. Talaði líkast því sem Juneper Dick mundi hafa talað, ef hann hefði verið þar á fundinum og haft þrek til að koma fram í persónu gerfi.

Ræður J. Pjeturssonar, fráfarandi meðráðamanns þeirrar deildar, St. O. Eiríkssonar, meðráðamanns deildarinnar nr. 1, og G. Thorsteinssonar sveitarskrifara, lutu allar að því, að fyrirtækið væri sveitar- og pláss-sómi, væri vert að styrkja það, en Fljótsbyggðarmenn ættu að styrkja það að mun jafnframt. Hr. A. Skogfield talaði í líku átt. Hr. St. B. Johnson fylgdi G. Eyólfssyni að málum, að ávíta breytinguna á brúarstæðinu, ámæla hr. J. Júlíusi, en að endingu komst hann upp á milli þeirra fjelaga Th. og G. Eyólfssonar, svo að annarhvor varð að vera ósannindamaður og leit þó út fyrir að hann vildi fylgja báðum. Herra G. Thorsteinsson skaut því til forseta, að bera undir atkv., hve mikil væri óánægjan með frammistöðu hr. J. Júlíusar í brúarmálinu, þar sem einn maður hefði gert svo mikið úr því, að almenningur væri óánægður með hr. J. Júlíus enda þótt hefði það ekki komið almennt fram á fund inum.

Fundurinn samþykkti því nær í einu hljóði, að hann væri ánægður með ráðsmennsku hr. Jóns Júlíusar; einn maður greiddi óánægju-atkv., Thorvaldur Thorsteinssen, og 3 eða 4 greiddu ekki atkv.

Eptir uppástungu frá hr. H. Tomassyni, meðráðamanni Mikleyjar, studdri af hr. J. Júlíusi, var kosin 7 manna nefnd í málið; að eins einn greiddi atkv. móti, þannig, að hann rjetti upp fótinn (Th. Th.).

Einnig samþykkt af fundinum, að biðja sveitarráðið, ef það sæi sjer fært að veita fjestyrk til þessa fyrir tækis, allt að $100.

Oddviti sveitarráðsins bar undir fundinn, hvort hann væri með því, að sveitarráðið keypti „piledriver" þann, sem notaður hefur verið að reka niður stólpana í brúnni; samþykkt með meirihluta atkv. Þeir herrar G. Eyólfsson og St. B. J. á móti.—Fundi slitið kl. 6 e. m. Þótti fundur sá einn með þeim betri af því tægi.

Á sveitarráðsfundinúm um kvöldið mætti formaður nefndarinnar í brúarmálinu, hr. J. Briem, ásamt fleiri nefndarmönnum; sótt um $100 styrk frá sveitinni gegn því að byggðarbúar legðu annað eins fram sjálfir; var það samþykkt af sveitarráðinu.

Einnig samþykkt að kaupa „piledriver" fyrir $75; skipaðir ýmsir embættismenn, verðlaunum heitið fyrir úlfadráp 75 cents fyrir hvern; samþykktir reikningarnir eins og þeir komu frá yfirskoðunarmönnunum; ýmsir reikningar borgaðir o. s. frv.

KAFLI ÚR BRJEFI ÚR Nýja Íslandi, 1. febr. 1892.

..Það er fátt til frjetta, nema indæla tíð frá 20. janúar til þessa; aldrei hærra frost en 12 stig f. n. „Zero" og stundum nærri frostlaust. Alstaðar heilbrygt, nema kvef hefur stungið sjer niður hingað og þangað. Hjer í mínu húsi andaðist mágur minn 24. janúar, af elli-áhrifum, Eymundur Jónsson, fæddur 1819 að Kumlavík á Langanesi. Jeg hef í huga að senda blöðunum æfiágrip hans þegar jeg hef tækifæri, því hann var þess verður.—Hjer stendur margt til, en ekki nema í orði, bæði um trúarbragðahreifingar og fleira, en jeg get ekki en búið til úr því sanna og merkilega sögu, því öll kurl eru enn ekki komin til grafar. Með tímanum vona jeg, þó að sagan geti orðið vel frambærileg fyrir lærða og leikmenn í höfuðstað fylkisins

Eptir því sem sjera Magnús er hjer lengur, eptir því verður hann vinsælli. Hann er fyrst afbragðs kennimaður og síðu skyldurækinn og háttprúður til orða og verka, að jeg hef enganð prest þekkt hans líka, nema prófastinn sjera Gunnar Gunnarsson, bróður Tryggva kaupstjóra.

Menn eru hjer almennt að verða ánægðari og rólegri, síðan vegabæturnar byrjuðu. Það er eins og þær hafi komið klafanum af burtfararhug manna, fremur en óánægja í bændum með blöðin.

Gunnar Gíslason.

MINNEOTA, MINN., 7. feb. 1891.

(Frá frjettaritara Hkr.).

Tíðarfar: Þrem dögum fyrir jól snerist veðurátt til norðurs, fannkoma var lítil, en frost opt all hörð. 17. f. m. fjellu kuldamælirar allt niður í 37 gr. Eptir það fór frostum aptur að linna; 23. s. m. var þýðvindr og sólbráð, og síðan hefur veðurátt verið austan og sunnanstæð. Í morgun var hrím-þoka, en nú, kl. 11 f. m., er sólskin og heiðríkur himinn.

Verzlun: 31. f. m. luku stjórnarnefndarmenn Verzlunarfjelags Íslendinga, við vöruvirðing í búð fjel. og varð útfall virðingarinnar þannig: að $8,000 virði af vörum væri í búðinni; útsala yfir árið rúmar $30,000. —Höfuðstóll (hlutabr.) fjelagsins eru nú $7,000,—Ársfundur fjelagsins verður haldinn í byrjun marzmánaðar. Utlitur fyrir að nautaverzlan verði með mesta móti á næsta vori. T. D. Seals kaupmaður hjer í Minneota, kveðst þurfa til markaðar 300 nauta, og þess utan eru ýmsir aðrir úti, s. s. Bjarni Jónsson og Marshall-menn.

Minneota er í uppgangi! Fyrir fáum dögum síðan, keypti G. S. Sigurðsson verzlunarbúð og lóð, á Madison Street, af Ólafi Rye. Einnig hefur G. S. S. keypt tvær lóðir á horninu við Jefferson og 2th. Sts. Bjarni Jónsson hefur einnig keypt lóð á Jefferson Street. Loftur Jónasson hefur og svo keypt tvær lóðir á Munroe Street. Ýmsir fleiri hafa þar í seinni tíð fest sjer lóðir. Snorri Högnason er landsölumaður hjer í Minneota; síðastl. mánudag seldi hann 8 húslóðir. Síðastl. þriðjudag keyptu þeir Dalmann & Stephenson næsta byggingu fyrir austan búð Þeirra. Flestir af þeim er keypt hafa lóðir, ætla að byggja á næsta sumri—nú þegar er einn byrjaður að byggja verzlunarbúð á Jefferson St.

Hjer kaupa nú 18 blaðið "Öldina."

20. þ. m. hefur sjera N. S. Þorláksson tilsett sem kirkjumálafundardag. Þá eiga allir fulltrúar úr söfnuðum hans að mæta í Minneota; einnig hefur hann óskað, að safnaðarlimir yfir það heila tekið, fjölmenni til fundarins; fundarmál um: Stjórnform safnaðanna; Háskólamálið.

Hversu safnaðarlimum beri að snúa við blöðunum (í Winnipeg), þar næst ýms önnur smærri mál.

Afleiðing þessa góða árs er sú, að land hefur stigið í verði, meir en nokkru sinn áður; yrkt land er nú frá $16—25, en óyrkt $11—15 hver ekra, og lítur út fyrir áframhald stigandi verðs.

Framfarir: Í vetur hefur Þorvaldur B. Gíslason kennt verzlunarfræði þessum er hjer segir: Systkinun sínum þremur, Ingibjörgu, Halldóri, og Bjarna, einnig, S. M. S. Askdal.—Veturinn 1889 nam D. B. G. verzlunarfræði á verzlunarfræðisskóla í Minneapolis, Minn.

Heilsufar. Í vetur fremur kvilla sámt. La Grippe er hjer enn að grassera.

DR. PRICE'S Cream Baking Powder.

Brúkað af milljónum manna. 40 ára á markaðinum.